

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Mars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Virg. En. li.
9 ubi etiam
Lupus dicitur
Martis.
Lupus Apol-
lini dicitur

Macro. id.
Saturn. li.
cap. 17.
Hom. Iliad.
lib. 4.

Athenis Lu-
pi sepelie-
bantur.

Lupus au-
dacia pra-
ditus.
Hesychius.

Fuit autem, uti dictum, fera hæc plerisque locis Apollinis memoria dedicata, ejusque simulacri ea asseritur causa, quod oculorum acie potens adeo sit, ut noctis tenebras evincat, acutissimo quippe polleat visu, intempestaque nocte etiam si Luna fileat, clarissime tamen intueatur, & in pradis invadendis post nocturnam famem antelucanum tempus observet, à Sole autem totum est lucis beneficium. Utraque vero de causa, & quod potens lumine esset, & quod ante lucem prodiret ad prædam, Lycopolitana Thebaidos in Ægypto civitas hieroglyphicum Lupi forma Apollini dedicavit, eique in Lupi specie sacra faciebat: tantoque apud eos cives cultu habitus est, ut cum Lupum tamquam Deum venerarentur, soli ex Ægyptiis Ovis vescerentur. Hinc ipsum Solem Homerus *λυκηνόφρον* vocat, non ea quidem causa, quod in Lyca genitus credatur (nam fabula hæc, ut Heraclides Ponticus asseruerat, recens admodum est, neque temporibus Homeri adhuc cuiquam innotuerat) sed veluti diem *ηλιοφρον*, propterea quod *ηγ*, hoc est, diluculum generet, ita Solem *λυκηνόφρον* dixit, quod matutini splendores auctor ipse sit, vel potius quod Lycabanta progeneret, hoc est, annum, cui nomen, ut nonnullis placet, à Luporum similitudine quadam inditum: illi siquidem auctos imbribus fluvios tranaturi, caudas mordicus invicem apprehendunt, longoque ordine seriatim aquis immerguntur, tutoque transmeant, id quod Sol ipse in animalibus Signiferi prætereundis facere videtur, dum continuata quadam serie finem unius, alterius principium facit. Sane aliquot in signis Apollinis Lupos adsculptos videas, de quo diximus in Ancilibus. Colebatur & apud Athenienses in Apollinis gratiam Lupus; qui que fortè animal id interfecisset, lege damnationis promulgata parare jubetur, quæ ei funerando forent necessaria: ut ita magistratus quod sui juris esset officium executi viderentur, & religione Respublica solveretur. Eam hujusce cultus nonnulli causam memorant, quod Latona prægnans per 12. dies in Lupum transmutata, Delon se contulerit, ubi illi facultas pariendi fuit: quapropter Lupæ certa anni dimensione omnes intra dierum 12. spatium pariunt, quod Philostephanus tradidit Commentariis, de quo inferius latius.

MARS. CAP. III.

Lupus Mar-
ti dicitur.

Marti idem dedicatus, sive, ut est in fabulis, propter Romuli Remique educatum, quod dicitur *ridet Festus*, qui velut non à ruma, sed à virtutum magnitudine utriusque fratrum inditum nomen, quod *ρῶμα*, notum apud Græcos vocabulum, fortitudinem significet, ut inde scilicet ii nomina adepti sint, veluti *δῆρο* & *ἀλκῆς* Alcides sive propter ipsam voracitatem, quæ in bello crudeliora est; inde in Sacris etiam literis legas, *Gladius meus devorabit carnes*. Hinc & Mavorti nomen, ut nonnulli arbitrati sunt, quasi mares vorantem dicere voluissent: bellatores enim mares esse debere, & mares dici, a sibi ostensum. *Marcios* porro Lupos Virgilius, *Martiales* Horatius vocat. Et apud Plautum eos in tutela Martis cognoscit Strabax adolescens, ita profatus: *Fuit a deo per Mars meo datus patri: nam Oves illius haud procul absunt à Lupis*. Græci sane Poëtæ *λυκός* & *Πεγίος* vocant strenuos bellatores: validi enim omnino sunt Lupi, & in fallendis hostibus astutissimi, Robur vero eorum plurimum in armis est, ut apud eundem Plautum:

Quasi Lupus ab armis valeo, clunes infractos fero.

▲ Ob astutiam vero Pindarus adversus inimicos comparare se unumquemque monet *λόκοιο δίνας*, more Lupi: ad id scilicet respiciens, quod Lupus tortuosis ambagibus vestigia perplexa ponit modo hac, modo illac procurrens, ut non facile, qua te parte sit invasurus, aspicias.

RAPTOR. CAP. IV.

Miles natus. Vita. Obiit. Hieroglyphicis.

Bellicosus vero viris plerisque omnibus is natura mos insitus, ut conveciare juvet prædas, & vivere rapto, id quod etiam inter præcipua virtutum suarum præconia, magnificè atque gloriose admodum recensere solent. Unde furacem & raptorem hominem per Lupum ostendi, multi aptum & congruens existimant hieroglyphicum: quod quidem minime alienum est à veterum disciplina, eorum maximè Philoſophorum consensu, qui palingenesiam posuere, ut remotiorem doctrinam illam, quam ab Ægyptiis acceperant, novo commento hujusmodi fabularum involucris occultarent. Illi enim hominem, qui semper promptus & paratus fuisset ad rapinas, post obitum in Lupum abire tradiderunt, ut in Phædone Socrates: quæ tamen dictata Porphyrius & Jamblichus non sunt passi diutius in tenebris latitare: sed quid ea sibi vellent, latissimè omnia pandere curæ pretium habuere. Hos secutus Poëta Claudianus, prædones ait, ab Rhadamantho Lupis objici solitos: ridiculeque, ut asselet Aristoph. Simonem bonorum publicorum depeculatorem exprimi per Lupum à Nebulis jocatur. Et Lupi nomen in Divinis literis, ut observarunt Theologi, non secus ac Vulpeculæ, semper in mali cuiuspiam significatum accipitur. Ac cacoda: non est interdum Lupus, plerumque tamen raptor in Evangel. *Intrinsicus autem sunt Lupi rapaces*, Quod vero Jacob ait, *Benjamin Lupus rapax, mane capiet prædam, vespere autem reddet*, de Pauli conversione dictum & Eucherius & alii plerique putant.

IMPROBITAS MERETRICIA. CAP. V.

ET qui meretriciam improbitatem per Lupæ simulacrum significari contendunt, hieroglyphicum nimirum id à rapacitate desumptum autumant. Notum enim, meretrices Lupas appellari, & inde Lupanaria dici. Ea de causa Messalina, flagitiosum Imperatoris majestatis dedecus, Lycicæ nomen mentiri delectabatur, de qua Satyricus Poëta:

Tunc nudo papillis.

Constitit auribus nomen mentita Lycicæ.

Cicero in Miloniana, *Clodius semper secum scortæ, semper Lupas* dicebat.

Juvenalis.

FORMIDATOR INANIAM. CAP. VI.

Atque hoc tam bellicosum, tam noctivagum animal, minima quadam re, lapidis quippe alicujus audito tantum strepitu, terreri solet. Unde Sacerdotes Ægyptii, si quem vanis rumoribus & inanis rei formidine consternatum indicare vellent, hieroglyphicum ex Lupo & saxi telo aliquo prope adscito facere consueverunt: ita enim est eorum ingenium, ut qui neque ferrum evitent, neque fustem tremiscant, lapidem tantum impendio perhorrescant, cujus ictum adeo perniciosum sentiunt, ut qua parte tacti fuerint, computrescant, vermibus quam ocyfime redditis. Quinetiam reperti sunt, qui vel duorum concussu lapidum strepidum cientes, ferocissimos à se Lupos abegerint. Nobis pueris narrare solebat Laurentius pater, homo minime vanus aut fabulosus, cum is ex Noricis Alpibus in Bellanensem agrum descenderet, via plurimum scrupulosa, sibi nocte prævento ad quintum ab urbe lapidem repente tres Lupos visendæ magnitudinis apparuisse, quos cum qua ratione summo veret secum agitaret, id sibi divinitus incidisse menti, ut dejecto in terram retinaculo, quo per noctem

Lupi strepidatio ex lapidum strepitu.

Pateris l. Pierii factum.

Equus